

Referens

Fredrik Holmgren
fredrik.holmgren@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Yttrande över nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen ställer sig bakom det Södertörngemensamma yttrandet över remiss om förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen till Trafikverket.
2. Kommunstyrelsen godkänner kommunledningsförvaltningens yttrande och översänder det som kommunens svar på remiss om förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen till Trafikverket.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har fått Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 på remiss. Planen omfattar statliga åtgärder i transportinfrastrukturen och har en ekonomisk ram på 799 miljarder kronor för perioden 2022-2033. Nästan hälften av medlen används till underhåll av vägar och järnvägar. Investeringar utgör cirka 40 procent av planen och av dessa är drygt 80 procent järnvägsinvesteringar, 15 procent väginvesteringar och resten sjöfartsinvesteringar.

Botkyrka kommun är positiv till att regeringen genom Trafikverket vidmakthåller en långsiktig planering av transportinfrastrukturen genom den nationella planen. Kommunen kan konstatera att nationell transportinfrastruktur har stor påverkan på Botkyrka kommun. Den statliga infrastrukturen som passerar genom kommunen är viktig för den kommunala utvecklingen genom fysisk planering och näringslivsutveckling men även för att koppla ihop kommunen med övriga regionen och riket.

Botkyrka kommun anser dock att stora infrastrukturkorridorer med hög regional och interregional trafikering också kan ha viss negativ påverkan på kommunens stadsdelar. Detta främst genom att de ofta genererar stora

barriäreffekter, är källor till buller och genom hög trafikering försämrar luftkvalitet lokalt. Kommunen vill därför lyfta vikten av att Trafikverket tar med lokala förutsättningar i den nationella planeringen och tar hänsyn till stadsdels- och områdesutveckling som av geografisk närhet påverkas av nationella vägar och järnvägar. Botkyrka kommun efterfrågar därför en tydlig socialt värdeskapande analysmetod vid prioritering av investeringar i det statliga vägnätet.

Ärendet

Regeringen gav den 23 juni 2021 i uppdrag åt Trafikverket att upprätta ett förslag till en trafikslagsövergripande nationell plan för utveckling av transportinfrastrukturen för perioden 2022-2033.

Processen med att ta fram en ny plan, vilket normalt görs vart fjärde år, inleds genom att regeringen ger Trafikverket direktiv för att ta fram ett inriktningsunderlag. Underlaget ligger till grund för en infrastrukturproposition i vilken regeringen redovisar sitt förslag till ekonomiska ramar och vägledning för prioritering av åtgärder. Efter att Trafikverket, utifrån regeringens direktiv, har tagit fram och redovisat sitt planförslag, remitteras det brett. Regeringen fastställer slutligen en plan. Föreliggande nationella plan beräknas fastställas våren eller sommaren 2022.

Den statliga planeringsramen för åtgärder i transportinfrastrukturen uppgår till 799 miljarder kronor för perioden 2022-2033. Nära hälften av medlen i infrastrukturplanen används till underhåll av vägar och järnvägar. Av de namngivna investeringarna som tillsammans utgör cirka 40 procent av planen är drygt 80 procent järnvägsinvesteringar, 15 procent väginvesteringar och resten sjöfartsinvesteringar.

Remisstiden sträcker sig till den 28 februari 2022.

Förvaltningens synpunkter

Botkyrka kommun är positiv till att regeringen genom Trafikverket vidmakthåller en långsiktig planering av transportinfrastrukturen genom den nationella planen. Kommunen kan konstatera att nationell transportinfrastruktur har stor påverkan på Botkyrka kommun främst genom E4/E20 och Västra stambanan. Den statliga infrastrukturen som passerar genom kommunen är viktig för den kommunala utvecklingen, fysisk planering och näringslivsutveckling men även för att koppla ihop kommunen med övriga regionen och riket.

Botkyrka kommun anser dock att stora infrastrukturkorridorer med hög regional och interregional trafikering också kan ha viss negativ påverkan på

kommunens stadsdelar. Detta främst genom att de ofta genererar stora barriäreffekter, är källor till buller och genom hög trafikering försämrar luftkvalitet lokalt. Eftersom infrastrukturen i fråga är en del av ett nationellt system kan åtgärder i andra närliggande delar ha stor påverkan på trafikmängder lokalt. Kommunen vill därför lyfta vikten av att Trafikverket tar med lokala förutsättningar i den nationella planeringen och tar hänsyn till stadsdels- och områdesutveckling som av geografisk närhet påverkas av statliga vägar och järnvägar.

Botkyrka kommun vill här lyfta att Trafikverket, som väghållare för statlig infrastruktur, har ett stort ansvar för en socialt hållbar utveckling inom infrastrukturens influensområde. Botkyrka kommun efterfrågar därför en tydlig socialt värdeskapande analysmetod vid prioritering av investeringar i det statliga vägnätet.

E4/E20

E4/E20 är en viktig transportkorridor med höga krav på tillgänglighet och framkomlighet, särskilt i sträckningen genom Botkyrka kommun. Kommunen bedömer att motorvägen har många positiva effekter på stadsdelarna i norra Botkyrka genom att skapa tillgänglighet till övriga regionen och landet. Kommunen upplever även att planering och genomförande av större infrastruktursatsningar i området, så som Förbifart Stockholm och Tvärförbindelse Södertörn, med tillhörande nya trafikplatser och körfält, har potentiellt stor positiv påverkan på kommunen möjligheter att utveckla stadsdelarna i norra Botkyrka.

Trots detta vill kommunen poängtera att vägen i dag utgör en mycket kraftig barriär för stadsdelarna Hallunda, Nordborg, Fittja, Alby och Eriksberg. Botkyrka kommun arbetar aktivt med att lyfta dessa stadsdelar genom riktade insatser och socialt hållbar samhällsbyggnad där en viktig åtgärd är att bryta isolering och fysisk segregation genom att överbrygga och eliminera olika former av fysiska och mentala barriärer. Kommunen anser därför att Trafikverket har ett stort ansvar för utvecklingen i stadsdelarna i norra Botkyrka genom att minska barriärerna från E4/E20. Det är därför av stor vikt utifrån ett tydligt socialt värdeskapande perspektiv att vi får till stånd en överdäckning av E4/E20 i norra Botkyrka och vid liknande infrastruktur som genomkorsar detta område.

Kommunen efterfrågar att Trafikverket har ett aktivt hållbarhetsperspektiv i utvecklingen av motorvägen i denna geografi och att arbetsprocessen utgår från analys utifrån socialt värdeskapande och att målsättningar och åtgärder ska bidra till att minska barriärer och integrera stadsdelar med varandra. Kommunen efterfrågar detta särskilt inom pågående projekt med

framtagande av vägplan för E4/E20 sträckan Hallunda-Fittja där barriäröverbyggande insatser mellan Fittja och Brunna ska ingå i planen.

Nya spår mellan Flemingsberg och Järna

Det har tidigare konstaterats att när Ostlänken, ny höghastighetsjärnväg mellan Linköping och Järna, färdigställs kommer kapacitetsbrist uppstå på järnvägssträckan Järna-Flemingsberg. Trafikverket har även konstaterat att nya spår krävs för att kunna hantera den ökade efterfrågan på järnvägskapacitet. I genomförd åtgärdsvalsstudie för sträckan presenteras tänkbara järnvägssträckningar mellan Järna-Flemingsberg. De förslag som tidigare presenterats är:

- nya spår utmed befintlig Grödingebana,
- nya spår direkt från Järna och norr om Flemingsberg,
- Södertörnsbanan som är en ny regionaljärnväg via Södertälje och Botkyrka.

Kommunen förordar att alternativen utreds vidare och vill samtidigt skicka med att det är av största vikt att sociala värdeskapande perspektiv genomgående beaktas, vid sidan av andra viktiga perspektiv, inom ramen för dessa utredningar. Kommunen ser möjligheten att investeringar i ny järnväg kan bidra till att koppla ihop stadsdelar och på så sätt bidra till att minska segregationen.

Botkyrka kommun planerar för en omfattande utveckling av norra Botkyrka bland annat genom stadsutvecklingsprojektet Södra Porten. Södra Porten omfattar Eriksbergs verksamhetsområde samt delar av Hallunda och Alby. Södra Porten ingår i ett större omvandlingsområde kallat Botkyrkastaden med planer på 10 000 nya bostäder och 5 000 nya arbetstillfällen. Botkyrka kommuns ambition är att Botkyrkastaden i framtiden uppgraderas till regional stadskärna.

Det framtida Södra Porten är ett tillgängligt, hållbart och innovativt verksamhetsområde med goda kopplingar mot regionen och landet. Via förbifart Stockholm minskar även avståndet till Arlanda och världen. Botkyrka kommun ser Södra porten som en framtida kollektivtrafiknod och en självklar bytespunkt för kollektivtrafik i södra Storstockholm.

De statliga vägar som idag försörjer Södra Porten har kapacitetsbrist och innebär stora barriärer för boende och verksamma i området. Stora infrastruktursatsningar som Förbifart Stockholm och Tvärförbindelse Södertörn bidrar till ytterligare ökade trafikflöden i framtiden. Kommunen ser därför stora behov av att jobba med åtgärder inom denna geografi för att lösa de akuta problemen men även för utvecklingen av en framtida regional

stadskärna. I detta arbete ser kommunen en viktig samverkan mellan lokala, regionala och nationella aktörer.

Kommunen önskar att lokala planeringsmöjligheter tas i beaktande i det fortsatta utredningsarbetet med nya spår för järnväg mellan Järna och Flemingsberg. Kommunen bedömer att platsen med sitt unika läge har stor potential och ser stora goda möjligheter att koppla detta mot investeringen i nya järnvägsspår.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär inte några direkta ekonomiska konsekvenser. Den nationella planen för transportinfrastruktur innehåller investeringsmedel för cirka 799 miljarder kronor över en period om tolv år. De beslut som Trafikverket fattar i den nationella planen får potentiellt stora ekonomiska konsekvenser inte minst genom följeffekter på kommunens möjlighet till stadsutveckling och tillskapande av nya bostäder, såväl som utveckling i befintliga infrastrukturstråk.

Leif Eriksson
Kommundirektör

Charlotta Brask
Utvecklingsdirektör

Bilagor

1. Missiv förslag till nationell plan.
2. Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 (TRV 2021/79143).
3. Yttrande från Södertörnskommunerna över nationell plan för transportinfrastrukturen.

Expedieras till:

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se